

Ik maak muziek

Algemene informatie

Leergebieden: Wetenschappen en techniek (techniek), muzische vorming (muziek), mens en maatschappij (mens)

Thema: Muziekfestivals: Ik maak muziek

Subthema: muziekinstrumenten maken, melodie maken, mening vormen

Timing: 75

Focusdoel: De leerlingen maken een stukje muziek op hun eigen gemaakte instrument.

Situering in het leerplan (GO! Onderwijs):

MUVO 4.2.1.9 Eenvoudige ritmepatronen herkennen en nabootsen.

MUVO 4.2.2.19 Alleen of in groep improviseren.

MUVO 4.2.2.21 Een eenvoudig muziekstuk componeren.

WO 3.3.3. 17 Een eenvoudige werktekening of handleiding stap voor stap uitvoeren.

Situering in het leerplan (Zill):

 OWte3	Eenvoudige bestaande technische systemen uit de omgeving hanteren, begrijpen, vergelijken, (de)monteren, evalueren en onderhouden
 MUgr2	Durven fantaseren en verbeelden
 MUgr4	Overall muzische mogelijkheden zien en benutten
 MUge2	De muzische bouwstenen beleven, herkennen, onderzoeken en hanteren <ul style="list-style-type: none">• Muziek > Melodie
 MUva3	De technische en expressieve vaardigheden die nodig zijn om zich muzisch uit te drukken in beeld, muziek, dans en drama verfijnen <ul style="list-style-type: none">• Muziek > Musiceren met instrumenten en materialen

Situering in het leerplan (OVSG):

WO-TEC-02.23 De leerlingen maken een eenvoudige technische realisatie, al dan niet aan de hand van een stappenplan.

MV-MUZ-LZ-22 De kinderen kunnen een melodietje creëren als voor-, tussen- en/of naspel.

MV-MUZ-SI-1.1 De kinderen experimenteren met allerlei instrumenten.

Bijpassende eindtermen:

M&M (mens) 1.2. De leerlingen kunnen beschrijven wat ze voelen en wat ze doen in een concrete situatie en kunnen illustreren dat zowel hun gedrag als hun gevoelens situatiegebonden zijn.

MUVO(muziek) 2.2 De leerlingen kunnen improviseren en experimenteren, klankbronnen en muziekinstrumenten uittesten op hun klankwaarde en in een muzikaal (samen)spel daarvan gebruik maken.

W&T (techniek): 2.13. De leerlingen kunnen een eenvoudige werktekening of handleiding stap voor stap uitvoeren;

Lesdoelen:

1. *De leerlingen kunnen een stappenplan volgen om een drumstel, gitaar of fluit te maken.*
2. *De leerlingen kunnen een eigen melodietje maken.*
3. *De leerlingen kunnen verwoorden wat muziek voor hen betekent.*

Algemene werking

Website

Deze lessenreeks wordt uitgewerkt aan de hand van een website. Op deze website is alles te vinden wat de leerlingen moeten doen en moeten kennen. Soms gaat dit via een link naar een andere website, via een spel dat op de website staat, via een document dat ze moeten downloaden of gewoon via opdrachten die op de site zelf staan.

De website is gemaakt voor de leerlingen, maar ook voor de leerkrachten zelf. Voor de leerlingen staat er alles wat de leerlingen moeten doen en voor de leerkrachten zijn er de leerkrachtenfiches en alle interessante boeken die ik heb gebruikt voor het maken van deze lessen.

De website is voorzien van een differentiatiesysteem aan de hand van de hulpagenten en van uitleg in verschillende andere talen (Engels, Frans, Spaans, Italiaans, Portugees, Arabisch, Pools, Italiaans en Roemeens). Ook is er een evaluatie voorzien waar de leerlingen feedback kunnen geven over de site waardoor ik goed kan opvolgen of er dingen zijn die moeten worden aangepast.

Op de website zijn ook nog enkele andere opties te vinden. Een blog, een krant en een instagrampagina om de leerlingen doorheen de Kempen te volgen die de opdrachten uitvoeren. Extra opdrachten die niet binnen het basisaanbod vallen zijn ook te vinden onder het tabblad 'extra'.

LOETEN waaraan word gewerkt zijn:

ICT 1. De leerlingen hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken om hen te ondersteunen bij het leren

ICT 3. De leerlingen kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.

ICT 6. De leerlingen kunnen met behulp van ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.

LL 2. De leerlingen kunnen op systematische wijze verschillende informatiebronnen op hun niveau zelfstandig gebruiken.

LL 5. De leerlingen kunnen, eventueel onder begeleiding:

- hun lessen, taken en opdrachten plannen en organiseren;*
- hun eigen leerproces controleren en bijsturen.*

Concept

De vier hoofdlessen zijn in één grote verdwijningszaak gegoten. De leerlingen krijgen doorheen de lessen verschillende artikels uit een krant te zien. Daarin wordt de verdwijning van Juf Laura beschreven en het avontuur dat Agent Fien en haar hulpagenten begaan met het uitzoeken van wie haar heeft meegenomen.

De leerlingen kunnen Agent Fien worden door mee een hulpagent te worden. Ze voeren allemaal opdrachten uit en de gegevens van deze opdrachten en de hints uit de artikels helpen hen om uiteindelijk in het eindspel mee opzoek te gaan naar de dader.

De verdwijningszaak

Juf Laura was met haar klas op pennenzakkenrock. Ze is daar voor het laatst gezien. Agent Fien is het onderzoek gestart. Ze vindt al snel dat ze ontvoerd is omdat ze te dicht bij de boxen kwam en ze dat niet zou doen omdat ze weet dat dat voor gehoorschade zorgt. Ze vinden twee paar voetsporen en het tweede is een mannenpaar. We weten dus dat het een man is. Juf Laura haar decibelmeter wordt bij de politie binnen gebracht met een brief over hoe iedereen feest viert. Hierin wordt zo vaak het circus besproken dat we weten dat iemand uit het circus Juf Laura heeft meegenomen. Na het ondervragen van de mensen uit het circus weten ze dat er één instrument aangeraakt was door de dader omdat hij zelf dit instrument speelde. Dit is de gitaar en dus ook de derde hint. De leerlingen komen te weten dat Pennenzakkenrock is afgelast en zij dus een nieuw festival moeten maken. Het laatste artikel gaat over het feit dat de dader gepakt is. De dader wou heel graag vrienden worden met Juf Laura maar durfde niet met haar afspreken.

Het krantenartikel dat bij deze les hoort is toegevoegd in de bijlage. (Bijlage 1)

Hulpagenten

Doorheen de gehele website wordt er met verschillende hulpagenten gewerkt. Dit is het differentiatiesysteem dat is ingebouwd in alle lessen. Leerlingen die zelfstandig aan de site bezig zijn, kunnen zelf kiezen welke hulpagent ze volgen. Leerlingen die de opdrachten maken voor hun leerkracht, kunnen de hulpagenten volgen die hun leerkracht al dan niet opgeeft.

De verschillende hulpagenten hebben een mannelijke en een vrouwelijke variant. Ze zijn ook allemaal getekend. Deze tekeningen vind je terug in de bijlagen. (Bijlage 2)

Deze hulpagenten zijn er:

- **Niel/Nienke:** Deze hulpagenten zijn de normale versie. Geen differentiatie naar beneden of naar boven, maar de middenmoot.
- **Zino/Zina:** Deze hulpagenten zijn voor taalwakke leerlingen en vooral voor anderstalige leerlingen. Zij hebben op hun pagina's minder tekst, uitleg van moeilijke woorden en meer pictogrammen.
- **Ward/Winnie:** Deze hulpagenten hebben extra informatie voor opdrachten van WO. Voornamelijk extra opdrachten of moeilijker voor Natuur en Techniek.
- **Maarten/Marie:** Deze hulagenten hebben extra uitdaging op het gebied van wiskunde. Ze maken oefeningen waar je wiskundig inzicht voor nodig hebt en waarvoor je ook graag met wiskunde moet bezig zijn.
- **Tim/Tina:** Deze hulpagenten hebben één extra opdracht, namelijk het schrijven van een verhaal. De leerlingen schrijven graag.
- **Vincent/Vanessa:** Deze hulpagenten zijn graag creatief bezig. Ze krijgen moeilijker/andere opdrachten als het gaat om muzische opdrachten.
- **Frank/Fran:** Deze hulpagenten krijgen extra informatie op het gebied van Franse teksten. Dit is differentiatie naar boven voor Frans.
- **Gert/Gwen:** Deze hulpagenten leren graag over verschillende godsdiensten. Dit kan gaan over de verschillende godsdiensten (Overal muziek) of over de Christenen (Muziek bij Jezus)

De hulpagenten in deze les zijn in het vet aangeduid..

De lessenreeks

De gehele lessenreeks bestaat uit verschillende lessen die allemaal op hun manier te linken zijn aan de muziekfestivals.

- *Ik hoor muziek.*
 - *Wetenschappen en techniek (natuur), wiskunde*
 - *Het oor, geluidsgolven, geluidsschade*
- *Overall muziek.*
 - *Mens en maatschappij (maatschappij, ruimte, tijd), godsdienst, Nederlands*
 - *culturele verschillen in de wereld/de tijd/godsdiensten, kaartbegrip, tijdsbanden, bijvoeglijke naamwoorden.*
- *Ik maak muziek.*
 - *Wetenschappen en techniek (techniek), muzische vorming (muziek), mens en maatschappij (mens)*
 - *Muziek instrumenten maken, een melodie maken, mening vormen*
- *Ik verkoop muziek.*
 - *Muzische vorming (beeld), Wetenschappen en techniek (techniek), wiskunde*
 - *Logo maken, energiebronnen, procenten, grafieken, wiskundig denken*

Extra opdrachten

Ook zijn er verschillende extra opdrachten voorzien op de website. Dit zijn opdrachten die ook allemaal te linken zijn aan de muziekfestivals. Deze opdrachten zijn niet verwerkt in het basisaanbod, maar kan je al leerkracht ook opgeven als je graag aan deze leergebieden werkt. Ook kunnen de leerlingen deze op eigen houtje doen als ze geïnteresseerd zijn.

- *Ik promoot muziek*
 - *Muzische vorming (beeld), wetenschappen en techniek (techniek)*
 - *Spandoek maken, festival bandjes maken*
- *Ik dans op muziek*
 - *Muzische vorming (beweging), LO*
 - *Volksdansen*
- *J'aime la musique*
 - *Frans*
 - *Woordenschat*
- *Muziek bij Jezus*
 - *Godsdienst*
 - *De verloren zoon*
- *Ik rebeleer op muziek*
 - *Tussendoortje*
 - *Buiten op pad*
- *Muziek maar dan anders*
 - *Muzische vorming*
 - *muziek in andere landen*
 - *de kazo*
 - *accapella*
 - *muziekquiz*
 - *luchtband*

Les zelf

Situering in de lessenreeks

Dit is de derde les uit de reeks. De leerlingen hebben kennis gemaakt met Agent Fien en de verdwijning van Juf Laura. Ze hadden al de hints 'het is een man' en dat ze moeten zoeken in het circus. Nu krijgen ze de hint dat de dader gitaar speelt.

Van leerstof hebben de leerling al gewerkt rond het oor/geluidsgolven en feesten in de wereld/de tijd/de godsdiensten/verhalen.

Werking website in deze les

Deze les wordt genavigeerd op de website.

Voor opdrachten 1 en 3 maken ze een keuze van hulpagent en door op de bijhorende knop te duwen komen ze op een ander tabblad terecht met de opdrachten.

Opdrachten 2 is via een filmpje op de website

Leerfasen

In bijlagen 3 tot 5 vindt u alle opdrachten. Per opdracht zijn ook de bijlagen aangegeven.

Probleemstelling

De dader is een muzikant. Om beter te weten hoe muzikanten denken, gaan wij een muzikant worden. Wat hebben we daarvoor nodig? Een muziekinstrument, een melodie en een visie op muziek!

Opdracht 1 : Maak een muziekinstrument (bijlage 3)

De leerlingen kiezen voor de hulpagent die ze willen volgen en komen dan op een ander tabblad waar er een stappenplan staat om een instrument te maken.

- Zino/Zina
 - drumstel
 - veel foto's, weinig tekst
- Niel/Nienke
 - gitaar
- Ward/Winnie
 - fluit
 - moeilijker instrument

evaluatie van deze opdracht

Wanneer de leerlingen klaar zijn hebben ze de mogelijkheid om een foto door te sturen naar Agent Fien voor op de blog en de instagrampagina.

Leerkrachten kunnen ook vragen om de foto door te sturen naar hun emailadres.

Opdracht 2: Een liedje maken (bijlage 4)

De leerlingen volgen een filmpje. In dit filmpje krijgen ze een definitie van 'melodie' en klappen ze enkele melodiën na.

Achteraf maken ze hun eigen melodie.

evaluatie van deze opdracht

Wanneer de leerlingen klaar zijn hebben ze de mogelijkheid om een filmpje door te sturen naar Agent Fien voor op de blog en de instagrampagina.

Leerkrachten kunnen ook vragen om de foto door te sturen naar hun emailadres.

Opdracht 3: Muziek en ik (bijlage 5)

Als de leerlingen op een knop duwen komen ze terecht op een tabblad waar aan hen gevraagd wordt op 8 verschillende stellingen te stemmen voor hun keuze. Hier wordt van hen gevraagd om hun mening te geven. Ook kunnen ze een reactie plaatsen met wat voor hen feesten is. De keuzes die alle leerlingen maken en alle reacties zijn voor iedereen te zien op de website.

evaluatie van deze opdracht

geen

Leerstof

In deze tabel zie je welke leerlingen welke leerstof bereiken.

	Zino/Zina	Niel/Nienke	Ward/Winnie
Melodie	x	x	x

Deze leerstof zit verwerkt in de verschillende opdrachten. De andere informatie is extra, maar niet te kennen.

De techniekdoelen zijn doe-doelen en geen kennisdoelen, daarom is er geen leerstof techniek.

Melodie

Een melodie is een opeenvolging van klanken.

Evaluatie

Er zijn 1 vraag in de evaluatievorm over dit thema in de branching scenario's. In deze tabel zie je wie welke vraag heeft.

Personen:	Zino/Zina	Niel/Nienke	Winnie/Ward
Onderwerp/ Leergebied	Taalzwak	0	WO
melodie	Wat is een melodie?	Wat is een melodie?	Wat is een melodie?

Dit is de vraag met het juiste antwoord erbij.

Wat is een melodie?

Een opeenvolging van klanken

De hoogte van je noten

Een ander woord voor toonladder

Gebruikte bronnen

Bronnen algemeen

nguyen, a. (2019). Kawaii: leuke dingen tekenen. Kerkdriel, Nederland: Librero.

Bronnen opdracht 1

Huang, A. [Andrew H. (2016). How to make carrot whistles! [Videobestand]. Geraadpleegd van https://www.youtube.com/watch?v=ro8xEvYLR_Q&feature=youtu.be

Bronnen opdracht 2

/

Bronnen opdracht 3

/

Bijlagen

Overzicht

Bijlage 1: Krantenartikel	p.10
Bijlage 2: Hulpagenten	p.10
Bijlage 3: Techniek	p.11
<i>Bijlage 3.1: Stappenplan het drumstel</i>	<i>p.11</i>
<i>Bijlage 3.2: Stappenplan de gitaar</i>	<i>p.14</i>
<i>Bijlage 3.3: Stappenplan de fluit</i>	<i>p.15</i>
Bijlage 4: link naar filmpje	p.17
Bijlage 5: Stellingen	p.17

**Bijlage 1:
Krantenartikel**

De instrumenten van de band

Enkele verdachten zijn opgepakt. Agent Fien heeft hen ondervraagd. Niemand laat los waar Juf Laura is.

Agent Fien en haar hulpagenten vonden een circus in de buurt en ze merkte dat de verschillende mensen in het circus allemaal aanwezig waren op Pennenzakkenrok. Niemand wou vertellen wie Juf Laura had meegenomen, maar ze konden ons wel helpen met een paar hints. Ze vertelde Agent Fien dat ze moest kijken naar de instrumenten van de band. De dader had één van de instrumenten aangeraakt omdat hij dat instrument zelf ook speelt. Agent Fien en de hulpagenten zijn dan gaan kijken naar de instrumenten van de band en er was er één die niet meer op de juiste plaats stond. Al de rest lag nog hoe de muzikanten ze hadden achter gelaten.

De agenten merkten al snel dat het drumstel en de fluit nog op de juiste plaats lagen. Hierdoor wisten ze dat de gitaar was verplaatst. De dader speelt dus gitaar. Nu is het alleen nog bekijken wie van de mensen in het circus gitaar speelde. Agent Fien en haar hulpagenten zullen de komende dagen de verdachten allemaal nog eens ondervragen. We houden jullie op de hoogte van het onderzoek!

2

**Bijlage 2:
Hulpagenten**

Niel, Nienke, Ward, Winnie

Zina, Zino

Benodigdheden

Potten

Deksels

Iets voor stokjes

*Stap 1: Basdrum
Een grote pot*

*Stap 2: Grote tom
Een grote pot*

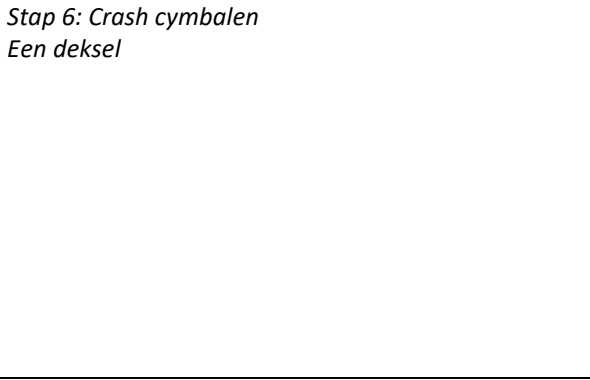
Stap 3: Snaardrum
Een normale pot

Stap 4: Toms
Kleine potten

Stap 5: Hi-hat
Twee deksels op elkaar

Stap 6: Crash cymbalen
Een deksel

Stap 7: Ride Cymbal
Een deksel

Stap 8: Drumstokjes
Houten lepels

**Bijlage 3.2:
Stappenplan
de gitaar**

Benodigheden

Brooddoos
Rekjes

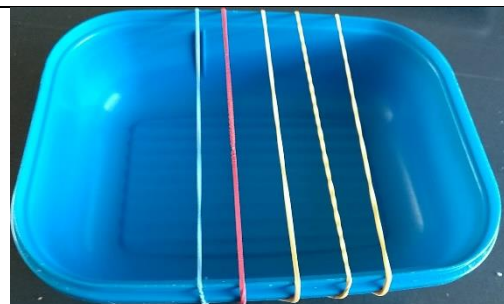
Stap 1: Neem een brooddoos.

Stap 2: Haal de bovenkant eraf.

Stap 3: Zoek rekjes (het leukste zijn verschillende rekjes).

Stap 4: Doe de rekjes rond de brooddoos.

**Bijlage 3.3:
Stappenplan
de fluit**

Benodigdheden

*Grote wortel
Kleine wortel
Boormachine
Grote boorkop
Kleine boorkop
Mes*

Stap 1: Snij de bovenkant eraf.

Stap 2: Maak een gat in het midden van de wortel.

Stap 3: Maak het proper.

Stap 4: Snij 1 cm van de bovenkant recht naar beneden, tot je het mes ziet door het gat dat jij hebt gemaakt bij stap 2.

Stap 5: Ga anderhalve cm verder staan met je mes.

<p><i>Stap 6: Snij vanaf dat punt schuin tot aan de onderkant van waar je net hebt gesneden.</i></p>	
	<p><i>Stap 7: Neem een kleine wortel die even groot is als het gat dat je maakte in stap 2.</i></p>
<p><i>Stap 8: Snij een klein stuk af van deze kleine wortel. Het stukje moet even groot zijn als de het stuk van het einde van de wortel tot het gat dat je maakte bij stappen 4 tot 6.</i></p>	
	<p><i>Stap 9: Neem dit kleine stukje. Zet je mes iets over de helft. Snij schuin naar buiten.</i></p>
<p><i>Stap 10: Steek het stukje met de gesneden kant naar boven en de kortste kant naar buiten in de wortel.</i></p>	
	<p><i>Stap 11: Maak nog wat gaten in de wortel aan de bovenkant, maak ze niet te diep en zet ze ongeveer 1 cm uit elkaar. Je mag zelf kiezen hoeveel.</i></p>

**Bijlage 4:link
naar filmpje**

<https://youtu.be/oBOBUbjaFBQ>

**Bijlage 5:
Stellingen**

Van muziek wordt ik

- *rustig*
- *boos*
- *blij*
- *verdrietig*
- *hangt van de muziek af*

Muziek is

- *belangrijk voor mij*
- *niet belangrijk voor mij*
- *een beetje belangrijk voor mij*

Ik luister ... naar muziek

- *nooit*
- *soms*
- *vaak*
- *bijna altijd*
- *altijd*

Het beste muziekgenre is

- *hip hop*
- *R&B*
- *pop*
- *metal*
- *dance*
- *techno*
- *blues*
- *jazz*
- *country*
- *house*
- *rap*
- *indie*
- *nederlandse*
- *rock*
- *andere*

Ik luister naar muziek

- *via de radio*
- *via de tv*
- *via youtube*
- *via spotify*
- *via Itunes*
- *via cd's*
- *via lp's*
- *via cassette*
- *andere*

Ik ken muziek via

- *mezelf*
- *mijn vrienden*
- *mijn broers en/of zussen*
- *mijn ouders*
- *andere*

Ik zou graag naar festivals gaan

- *ja*
- *misschien*
- *nee*

Wat doe je op muziek?

- *dansen*
- *zingen*
- *karaoke*
- *mee spelen*
- *luchtinstrument*
- *lopen*
- *douchen*
- *klusjes*